Štatút prímestských rekreačných lesov mesta Prešov - *Lesopark mesta Prešov*

Preambula

Mestské lesy na území Prešova tvoria významný prírodný a verejný priestor, ktorý dlhodobo prispieva ku kvalite života obyvateľov, podobe krajiny a ekologickej stabilite mesta.

Vďaka svojmu rozsahu, dostupnosti a krajinno-rekreačnej hodnote tieto lesy presahujú rámec bežného hospodárskeho lesa a nadobúdajú charakter mestského územia osobitného významu. Vyžadujú si preto jasne vymedzený spôsob správy, ochrany a dlhodobej vízie ich rozvoja.

Zriadením Lesoparku mesta Prešov sa vytvára stabilný rámec pre udržateľné využívanie prímestského lesa ako priestoru určeného na oddych, poznávanie, pohyb, vzdelávanie a prirodzený kontakt s prírodou. Takto spravovaný les zároveň zohráva významnú úlohu v zadržiavaní vody, zachovaní priaznivých miestnych klimatických podmienok a celkovej odolnosti mestského prostredia.

Schválenie štatútu je vedomým rozhodnutím, ktorým si mesto chráni jedinečné územie s výnimočným potenciálom – nielen pre dnešných obyvateľov, ale aj ako trvalú hodnotu pre budúce generácie. Tento krok má ambíciu prispieť k dlhodobej kvalite života v meste, k tomu, aby sa toto územie stalo trvalou súčasťou kvalitného mestského verejného priestoru. Zároveň posilňuje vzťah obyvateľov k identite mesta a vedomie prirodzenej spätosti človeka s prírodou.

Článok I.

Úvodné ustanovenie

Štatút prímestských rekreačných lesov mesta Prešov predstavuje základný normatívno-právny predpis *Lesoparku mesta Prešov*, ktorý upravuje vymedzenie územia parku, využívanie tohto územia a jeho okrajových častí, budovanie infraštruktúry a prevádzkovanie lesoparku a ochranu územia a jeho zariadení. Je vypracovaný v súlade s generálnym plánom lesného parku mesta Prešov, zákonom č. 326/2005 Z. z. o lesoch (ďalej len *„zákon“*), Územným plánom mesta Prešov a platným Programom starostlivosti o les.

Článok II.

Vymedzenie územia lesoparku a jeho funkcia

Územie *Lesoparku mesta Prešov* vymedzuje regulatív RL č. 9.4 územného plánu mesta Prešov v nasledujúcom znení: *„Na území mesta sú ako lesoparky definované tri plochy lesov a krajinnej zelene. Na juhozápadnom okraji mesta je lesopark situovaný od lokality Cemjata, cez Kvašnú vodu až po Borkút. Jeho hranice so zastavaným územím mesta tvoria lokality Kamenná baňa, Nad Doktorovku, Medzi tri jarky v susedstve ulíc Pod Wilec hôrkou, Zimný potok, Horárska, Za Kalváriou, Ku Brezinám. V severnej časti mesta sa lesopark nachádza v lokalitách Pustá dolina a Okruhliak a na územie mesta zasahuje aj časť lesoparku Bikoš (nachádzajúci sa prevažne v katastri mesta Veľký Šariš). Primárnou funkciou lesoparku - rekreačného lesa je funkcia zelenej plochy ako oddychovo-rekreačného priestoru pre obyvateľov mesta. Špecifické vybavenie tohto územia je teda len funkciou sekundárnou slúžiacou k posilneniu celkového oddychovo-rekreačného charakteru územia. Hospodárska funkcia lesa je pri tomto type lesov sekundárna. Program starostlivosti o lesy (jeho spracovanie predpisuje Zákon o lesoch č. 326/2005 Z. z.) musí rešpektovať rekreačný charakter územia, určené ochranné funkcie lesa a zabezpečiť také návrhy hospodársko-úpravníckych opatrení a smernice na hospodárenie, aby bol dosiahnutý cieľ funkčnej prestavby prírodného prostredia lesného územia na prímestský rekreačný priestor. Pre využitie lesoparku sa ako hlavné funkcie definujú (mimo plôch určených samostatnými regulatívmi) extenzívne plochy zelene, krajinársky upravená plošná a líniová zeleň, oddychové zelené plochy, pamätníky a memoriálne areály v zeleni, výtvarné diela, zariadenia drobnej architektúry a mobiliáru slúžiace primárnej funkcii (prístrešky pre turistov, altánky, lavičky, odpadové koše, verejné osvetlenie a pod.), pešie a cyklistické komunikácie, lyžiarske bežecké trasy. Sieť účelových komunikácií v lesoparku má byť dimenzovaná tak aby bolo možné obslúžiť celú plochu rekreačného lesa, s povrchom a technickým stavom umožňujúcom bezproblémový a bezpečný pohyb pre verejnosť (vylúčiť pohyb motorových vozidiel, odstraňovať zvyšky ťažby a upravovať ťažbou a pohybom vozidiel zničený povrch nespevnených komunikácií).“*

Celé územie lesoparku je v súlade s § 14 zákona o lesoch č. 326/2005 Z. z. (ďalej len *„zákon“*) zaradené do kategórie lesy osobitného určenia ako prímestské lesy s významnou zdravotnou, kultúrnou alebo rekreačnou funkciou v subkategórii rekreačné lesy rozhodnutím Okresného úradu Prešov vedené pod spis. č. OU-PO-OOP4-2023/007746 MAP zo dňa 08. 02. 2023. Porastové dielce a zoznam parciel v k. ú. Prešov zahrnuté do tohto územia sú uvedené v prílohe č. 1 tohto štatútu. Porastové mapy územia sú uvedené v prílohe č. 2 tohto štatútu. Hospodárska funkcia v lesoparku je sekundárna.

Primárnou funkciou *Lesoparku mesta Prešov* - rekreačného lesa je funkcia zelenej plochy ako oddychovo-rekreačného priestoru pre obyvateľov mesta. Špecifické vybavenie tohto územia je funkciou sekundárnou a slúži k posilneniu celkového oddychovo-rekreačného charakteru územia.

Okrem toho môžu byť v rámci územia *Lesoparku mesta Prešov* plochy určené samostatnými regulatívmi definovanými Územným plánom mesta Prešov.

Na území *Lesoparku mesta Prešov* sú ako miesta s intenzívnou rekreáciou definované najmä lokalita Borkút a lokalita Malkovská hôrka s vyhliadkovou vežou, pre ktoré je dôležité budovanie funkčných plôch (lúčok, plôch pre hry a oddych), náučných chodníkov a lesoparkových zariadení (altánky, stoly, lavice, prístrešky a ohniská). Rozptylové zóny lesoparku vyžadujú predovšetkým hustú a kvalitnú sieť lesných ciest a chodníkov, doplnenú o informačné prvky, mapy územia a vybavené oddychové miesta (altánky, stoly, lavice). K zásadám lesného hospodárenia v rozptylových zónach lesoparku patrí budovanie riedkolesia, výhľadov do lesných porastov, zachovanie pestrých porastových plášťov a zvyšovanie pestrosti drevinového zloženia, ktoré patrí do 3. lesného vegetačného stupňa. Hlavnou drevinou, ktorá tvorí lesné porasty je buk lesný (60%), primiešaný je dub zimný, hrab obyčajný a cenné listnáče (javor, jaseň a lipa). Z ihličnatých drevín sa vyskytuje smrekovec opadavý a borovica lesná.

Článok III.

Správca lesoparku

Mesto Prešov ako zriaďovateľ *Lesoparku mesta Prešov* určí správcu, ktorý zodpovedá za riadnu prevádzku, údržbu a rozvoj lesoparku.

Správca:

a) smie byť mestská organizácia, obchodná spoločnosť so 100 % majetkovou účasťou mesta alebo iný právny subjekt poverený mestom;
b) musí mať odbornú spôsobilosť v odbore lesníctva;
c) pri svojom výkone činnosti postupuje v súlade so *zákonom*, Programom starostlivosti
o les, týmto štatútom, územnoplánovacou dokumentáciou a všeobecne záväznými právnymi predpismi;
d) je povinný každoročne predložiť mestu Prešov písomnú správu o stave činnosti, rozpočte, hospodárení, údržbe a rozvoji Lesoparku mesta Prešov, krátkodobé a strednodobé plány rozvoja, vyhodnotenie plnenia úloh a návrhy na zlepšenie.

Článok IV.

Prevádzkovanie, budovanie a starostlivosť o infraštruktúru *Lesoparku mesta Prešov*

Správca lesoparku mesta Prešov, najmä:

a) zveľaďuje zverený majetok;
b) zabezpečuje budovanie, údržbu a obnovu infraštruktúry slúžiacej rekreačnému a oddychovému využívaniu územia verejnosťou;
c) dbá na súčinnosť a dobrú spoluprácu s vlastníkom lesa;
d) oznamuje vlastníkovi lesa nové činnosti a plány výstavby, navrhuje zriaďovanie nových infraštruktúrnych prvkov podľa mestským zastupiteľstvom schváleného generálneho plánu lesného parku mesta Prešov;
e) zabezpečuje sprístupnenie a prevádzku zariadení určených na verejnú rekreáciu ako sú pramene, oddychové plochy, odpočívadlá, prístrešky a informačné prvky;
f) zabezpečuje trvalú priechodnosť a bezpečnosť rekreačných trás a miest, vrátane ich sezónnej údržby;

g) zabezpečuje hospodárenie v lese na základe zákona a podľa princípov a opatrení obhospodarovania lesných porastov podľa tohto štatútu;
h) zodpovedá za to, aby Program starostlivosti o les (ďalej len *„PSoL“*) rešpektoval rekreačný charakter územia, určené ochranné funkcie lesa a zabezpečoval také návrhy hospodársko-úpravníckych opatrení a smerníc na hospodárenie, aby bol dosiahnutý cieľ funkčnej prestavby prírodného prostredia lesného územia na prímestský rekreačný priestor;
i) vykonáva hospodárenie a starostlivosť o lesné porasty v súlade s PSoL a zabezpečuje, aby navrhované opatrenia rešpektovali rekreačný charakter lesoparku;
j) zohľadňuje pri výkone činností Regionálny územný systém ekologickej stability, ochranné pásma a územný plán mesta Prešov;
k) dbá, aby ochranné lesy a lesy osobitného určenia na území lesoparku plnili účel, na ktorý boli vyhlásené;
l) vypracúva návrhy na lesníckotechnické meliorácie, ich realizáciu a následnú údržbu, o čom informuje vlastníka;
m) zabezpečuje smerovanie k trvalo udržateľnému obhospodarovaniu lesov podľa Slovenského systému certifikácie lesov (PEFC);
n) vykonáva pravidelnú kontrolu zdravotného stavu lesných porastov;
o) zabezpečuje vykonávanie funkcie lesnej stráže;
p) udržiava viditeľné majetkoprávne hranice v teréne;
q) zabezpečuje spracovanie a aktualizáciu dokumentácie dopravnej obsluhy územia z hľadiska ochrany pred lesnými požiarmi;
r) prijíma opatrenia na prevenciu vzniku lesných požiarov a nelegálnych skládok odpadov;
s) zabezpečuje včasné oznámenia o ťažbách a prepravách dreva, ako aj ich riadne označenie a vopred o nich informuje verejnosť;
t) udržiava účelové komunikácie v stave zodpovedajúcom bezpečnému pohybu osôb, vrátane odstraňovania následkov ťažby a poškodenia mechanizmami;
u) nesmie vykonávať činnosti, ktoré sú v rozpore s prioritnou rekreačnou a krajinno-ekologickou funkciou lesoparku.

Článok V.

Financovanie *Lesoparku mesta Prešov*

Prevádzka, údržba a rozvoj *Lesoparku mesta Prešov* sa financuje z týchto zdrojov:

a) z príspevku z rozpočtu mesta Prešov schváleného mestským zastupiteľstvom;
b) z hospodárskej činnosti správcu lesoparku;
c) z grantov a prostriedkov fondov Európskej únie;
d) doplňujúco z príjmov z predaja drevnej hmoty vyťaženej z lesných porastov vo vlastníctve mesta Prešov podľa platného PSoL, s podmienkou rešpektovania rekreačného charakteru územia;
e) z iných zdrojov.

Všetky finančné prostriedky budú použité na účely súvisiace s plnením tohto štatútu.

Článok VI.

Princípy starostlivosti o lesné porasty

Primárnym účelom lesného hospodárenia na území *Lesoparku mesta Prešov* je vytváranie biologicky bohatého, esteticky pôsobivého lesa a podpora rekreačnej, krajinnej a environmentálnej funkcie lesoparku. Cieľom je vytvárať zdravý, stabilný les, odolný voči abiotickým a biotickým škodlivým činiteľom, ktorý bude mať pestré drevinové zloženie a vekovú štruktúru. Lesná hospodárska funkcia je sekundárna a v lesoparku sa vykonáva na základe prírode blízkych spôsobov hospodárenia, najmä uplatňovaním výberkového hospodárskeho spôsobu.

V lesoparku mesta Prešov sa na plnenie týchto cieľov uplatňujú najmä tieto princípy:

a) princíp trvalosti lesa v rôznych jeho vývojových štádiách;
b) princíp zmiešaných lesov;
c) princíp prirodzenej obnovy;
d) princíp ekologizácie ťažbovej činnosti;
e) princíp trvalo udržateľného a prírode blízkeho hospodárenia.

Článok VII.

Normy, opatrenia, zákazy a kontroly uplatňované na území *Lesoparku mesta Prešov*

Cieľom plánovitej úpravy a budovania lesoparku je udržiavanie a tvorba zdravého, biologicky hodnotného a esteticky pôsobivého lesa a harmonicky vyváženého obrazu krajiny. V záujme umocnenia rekreačnej funkcie lesného prostredia je nutné dodržiavať nasledujúce normy, opatrenia a zákazy.

1. Normy

Pri všetkých zásahoch a aktivitách na území lesoparku sa uplatňujú nasledujúce normy:

a) starostlivosť o lesné porasty sa vykonáva na základe schváleného Programu starostlivosti o les, v súlade s legislatívou ochrany prírody, pričom sa uprednostňujú citlivé spôsoby a metódy prírode blízkeho obhospodarovania lesa;
b) na funkčných plochách možno vytvárať len nevyhnutné, s prírodou harmonizujúce technické zariadenia s uprednostnením pôvodných prírodných materiálov;
c) lesohospodárske zásahy je nutné vykonávať tak, aby nemali za následok narušenie prirodzeného charakteru a biologickej hodnoty porastov, neplnenie ostatných mimo- produkčných funkcií lesa a aby sa nimi docielilo zlepšenie krajinárskej hodnoty celého územia;
d) osoby a podnikatelia, ktorí svojou činnosťou zasahujú do lesoparku, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania. Činnosti zasahujúce do lesoparku sa môžu vykonávať len so súhlasom správcu lesoparku po dohode s vlastníkom územia.

2. Opatrenia

Na podporu noriem je potrebné dodržiavať nasledujúce opatrenia:

a) podporovať biodiverzitu ponechaním stojaceho alebo ležiaceho dreva v mŕtvom stave, bútľavých a semenných stromov;
b) zachovávať druhovo pestré lesné porasty;
c) revitalizovať a chrániť vzácne biotopy;
d) udržiavať lesné cesty upravené a upravovať ich po ťažbách;
e) preferovať prirodzenú obnovu lesa.

3. Zákazy

Na území *Lesoparku mesta Prešov* je zakázané:

a) zakladať oheň a táboriť mimo vyznačených miest a v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov v lese fajčiť
b) zakladať skládky, znečisťovať les odpadkami a odpadmi
c) jazdiť a stáť s motorovým vozidlom s výnimkou prípadov, keď je to povolené v zmysle *zákona*;
d) jazdiť na bicykli mimo lesnej cestnej siete - účelovej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy
e) poškodzovať biotopy chránených rastlín a živočíchov
f) nechať voľne pustené psy, mačky a iné domáce hospodárske zvieratá
g) rušiť pokoj prírodného prostredia nadmerne hlučným a neprimeraným správaním.

4. Kontrola

Dodržiavanie týchto pravidiel kontroluje správca lesoparku, mestská polícia, lesná stráž, poverení zamestnanci mesta Prešov a dobrovoľná stráž prírody so súhlasom vlastníka lesa.

Článok VIII.

Návštevný poriadok

Správca lesoparku vydáva po súhlase vlastníka lesa *Návštevný poriadok Lesoparku mesta Prešov*. Účelom návštevného poriadku je upraviť konkrétne podmienky využívania lesoparku verejnosťou v súlade so zákonom o lesoch a týmto štatútom a stanoviť spôsob informovania návštevníkov o návštevnom poriadku.

Článok IX.

Spoločné a záverečné ustanovenia

Štatút prímestských rekreačných lesov mesta Prešov - *Lesopark mesta Prešov* bol schválený Mestským zastupiteľstvom mesta Prešov dňa 25. 06. 2025 uznesením číslo 916/2025 .

Ing. František Oľha
primátor mesta

Príloha č. 1 Porastové dielce a zoznam parciel vedené ako prímestský rekreačný les:

Porastové dielce lesoparku mesta Prešov vedené v rozhodnutí Okresného úradu Prešov vedené pod spis. č. OU-PO-OOP4-2023/007746 MAP zo dňa 08. 02. 2023.

Prímestský rekreačný les sa nachádza v k. ú. Prešov na porastoch č. 29, 30A, 30B, 30C, 31A01, 31A02, 31B, 31C, 31D, 32A, 32B, 33A, 33B, 34A11, 34A12, 34A13, 34A20, 34A30, 34B, 35A11, 35A12, 35A13, 35A20, 35B, 35C, 36A, 36B, 37A, 37B, 37C, 38A, 38B, 39A11, 39A12, 39A13, 39A20, 39B, 39C, 40-01, 40-02, 41-11, 41-12, 41-13, 41-20, 42A01, 42A02, 42B, 43, 44-01, 44-02, 45-01, 45-02, 46-11, 46-12, 46-20, 74-01, 47-02, 48, 49, 50, 51A01, 51A02, 51B, 52, 53-01, 53-02, 54A01, 54A02, 54B, 55, 56A, 56B, 57, 58A, 58B, 58C, 59A, 59B, 59C, 59D, 60A11, 60A12, 60A20, 60B, 61-11, 61-12, 61-20, 62-11, 62-12, 62-20, 63-11, 63-12, 63-20, 64A11, 64A12, 64A20, 64B, 65, 66A10, 66A20, 66B, 66C, 67A, 67B, 68A, 68B, 69A, 69B11, 69B12, 69B20, 70A11, 70A12, 70A20, 70A30, 70B, 71A11, 71A12, 71A20, 71A30, 71B, 72-11, 72-12, 72-20, 72-30, 73A, 73B, 73C, 74A, 74B, 74C, 75A, 75B, 75C, 76A11, 76A11, 76A12, 76A20, 76A30, 76A40, 76B, 77-11, 77-12, 77-20, 77-30, 77-40, 78, 79A10, 79A20, 79A30, 79A40, 79B, 80-11, 80-12, 80-20, 81-11, 81-12, 81-20, 81-30, 81-40, 81-50, 82-11, 82-12, 82-20, 82-30, 82-40, 82-50, 83-11, 83-12, 83-20, 83-30, 83-40, 84-11, 84-12, 84-20, 85A, 85B, 85C, 86-11, 86-12, 86-20, 86-30, 86-40, 87-11, 87-12, 87-20, 87-30, 88, 89-11, 89-12, 89-20, 89-30, 90A, 90B, 90C, 91A11, 91A12, 91A20, 91A30, 91B, 92A, 92B, 92C, 93-11, 93-12, 93-20, 94-01, 94-02, 95, 96A, 96B11, 96B12, 96B20, 97A01, 97A02, 97B11, 97B12, 97B20, 98-11, 98-12, 98-20, 99A, 99B, 99C, 99D, 100-11, 100-12, 100-20, 101-11, 101-12, 101-20, 101-30, 102A11, 102A12, 102A20, 102B11, 102B12, 102B20, 103A11, 103A12, 130A13, 103A20, 103A30, 103B, 107A11, 107A12, 107A20, 107A30, 107B, 107C, 107D, 191, 192, 193A, 193B, 194, 195, 196, 198A, 198B, 199A01, 199A02, 199B, 199C, 199D, 199E, 200A01, 200A02, 200B, 200C, 200D, 200E, 201A, 201B, 201C, 201D, 202, 203A11, 203A12, 203A20, 203A30, 203A40, 203B, 204A, 204B, 204C, 205A, 205B, 205C, 205D, 205E, 1048. Podľa PSoL zároveň aj doplnené porastové dielce č. 1077-01, 1077-02, 1077-03, 1079A01, 1079A02, 1079B, 1079C.

Zoznam parciel KN-C v k. ú. Prešov: 6371, 6408/1, 6408/2, 6408/3, 6408/4, 6408/5, 6408/6, 6408/7, 6408/8, 6408/9, 6449/2, 14001/1, 14004, 14005/1, 14008/1, 14009, 14011, 14012/1, 14013/1, 14014/1, 14018/1, 14021/1, 14021/3, 14021/4, 14021/13, 14022, 14023, 14025, 14026, 14027/1, 14027/5, 14027/6, 14027/13, 14027/14, 14028, 14029, 14031, 14032/1, 14032/2, 14032/3, 14032/4, 14032/8, 14032/14, 14033, 14098/1, 14098/5, 14098/6, 14099, 14100/1, 14100/7, 14100/8, 14100/9, 14100/10, 14100/23, 14100/33, 14100/36, 14101/1, 14101/2, 14839/1, 14839/2, 14840, 14841, 14842, 14843/3, 14843/4, 14847, 14848, 14849, 14850, 14851, 14854, 14855, 14856, 14857, 14858, 14859, 14860, 14861, 14862, 14863, 14864, 14865, 14866, 14867, 14868, 14869, 14870, 14871, 14872, 14873, 14874, 14875, 14876, 14877, 14878, 14879, 14880, 14881, 14882, 14883, 14884, 14885, 14886, 14887, 14888, 14889, 14890, 14891, 14892, 14895, 14896, 14897, 14898, 14899, 14905, 14906, 14907, 14907, 14908, 14912, 14913, 14916, 14917, 14918, 14919, 14920/1, 14920/2, 14921, 14922/1, 14922/2, 14923, 14924, 14925, 14926, 14927, 14928/1, 14929, 14930, 14931, 14932, 14933, 14934, 14935, 14936, 14937, 14938, 14939, 14940, 14941, 14942, 14943, 14944, 14945, 14946, 14947, 14948, 14949, 14950, 14951, 14952, 14953, 14954, 14955, 14956, 14957, 14958, 14959, 14960, 14961, 14962, 14963, 14964, 14965, 14966, 14967/1, 14968, 14969, 14970, 14971/1, 14971/2, 14972, 14973/1, 14973/2, 14974, 14975, 14976, 14977,

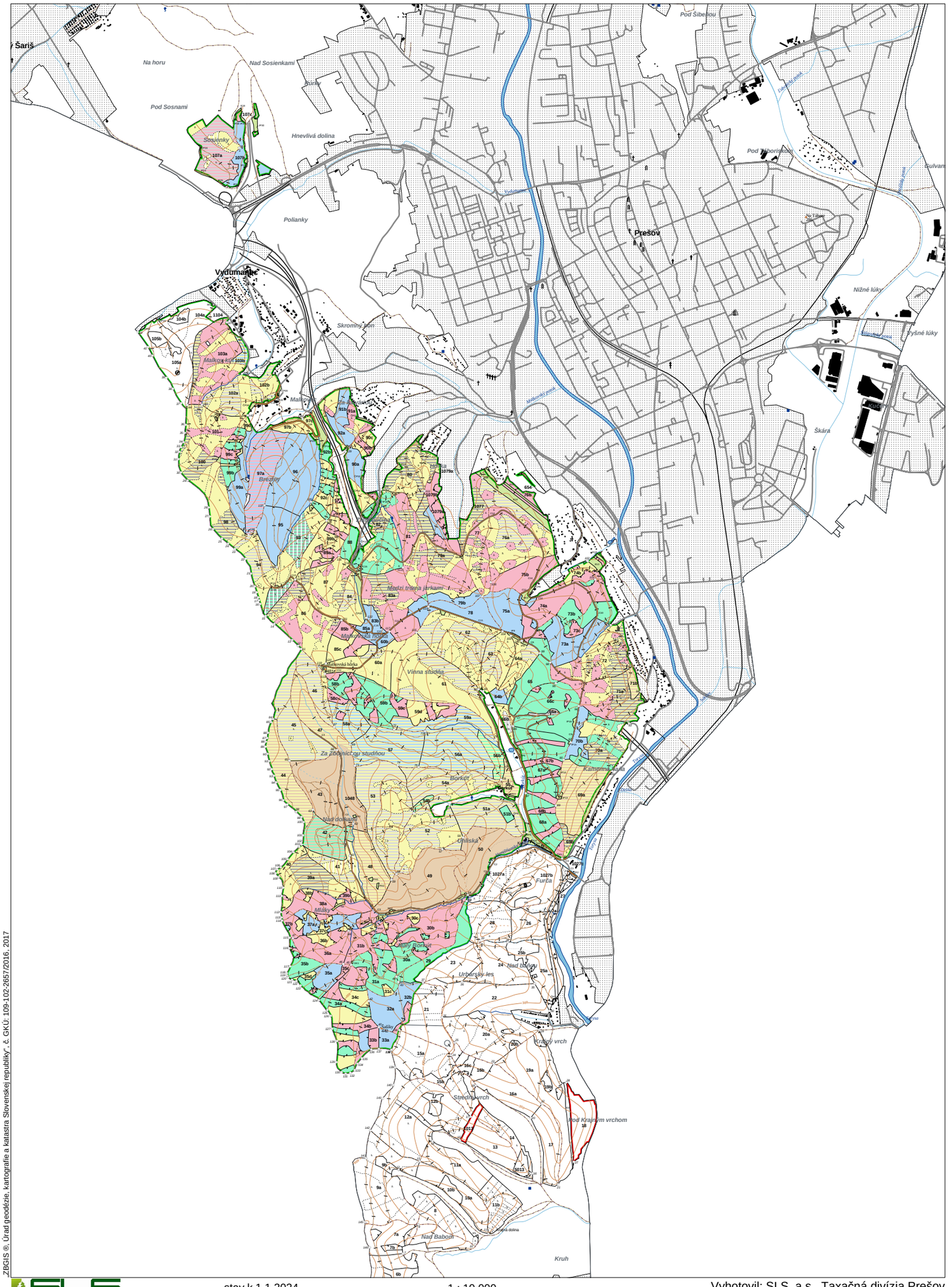
14978/1, 14980, 14981, 14982, 14983, 14984/1, 14985, 14986/1, 14987/1, 14988/1, 14989/1, 14990, 14991/1, 14991/2, 14991/3, 14992/1, 14992/2, 14993/1, 14993/3, 14993/4, 14994/1, 14994/2, 14995/1, 14995/2, 14996/1, 14996/2, 14996/3, 14996/4, 14997, 14998, 14999, 15000/1, 15000/2, 15001, 15002/1, 15002/2, 15003, 15004, 15005, 15006, 15007 ,15008, 15009, 15010, 15011, 15012, 15013, 15066, 15067, 15068, 15070, 15072, 15073, 15074, 15075, 15076, 15086, 15087/1, 15091, 15092/1, 16188/1, 16188/3, 16188/16, 16188/16, 16188/17, 14909, 14910, 14900, 14893, 14894, 14901, 14902, 14904, 14903, 14914

Príloha č. 2 Porastové mapy územia lesoparku mesta Prešov

PORASTOVÁ MAPA

LC Lesy Prešov

Obhospodarovateľ: TS mesta Prešov, a.s.

ZBGIS ®, Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, č. GKÚ: 109-102-2657/2016, 2017

stav k 1.1.2024

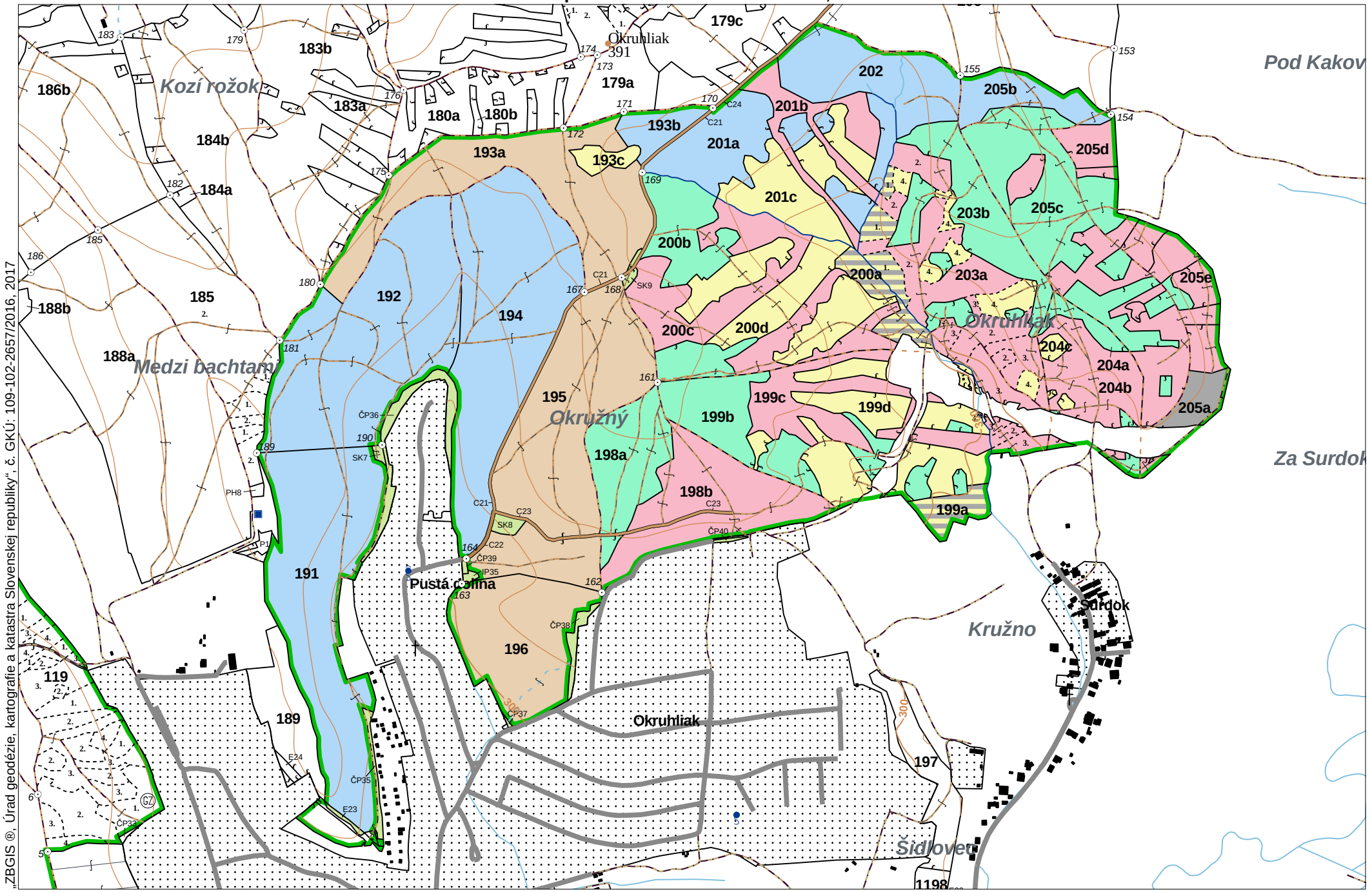
1 : 10 000

Vyhotovil: SLS, a.s., Taxačná divízia Prešov

PORASTOVÁ MAPA

LC Lesy Prešov

Obhospodarovateľ: TS mesta Prešov, a.s.

„ZBGIS ®, Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky“, č. GKÚ: 109-102-2657/2016, 2017

stav k 1.1.2024

1 : 10 000

Vyhotovil: SLS, a.s., Taxačná divízia Prešov